

Staben

SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN
STOCKHOLMS STAD

Handläggare: Gunilla Olofsson
Tfn: 08 - 508 25 605

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2005-10-31

SOCIALTJÄNSTNÄMNDEN

DNR 105-501/2005

Till
Socialtjänstnämnden

Revidering av Stockholms stads sociala program för att minska prostitution

(1bilaga)

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner förslaget för egen del och föreslår att kommunfullmäktige antar förslaget till socialt program för att minska prostitution
2. Socialtjänstnämnden föreslår att kommunfullmäktige uppdrar åt socialtjänstnämnden att utforma en informationskampanj riktad till stadens invånare kring sexköpslagen

Dag Helin

Vera Josefsson

Sammanfattning

Sedan den 1 januari 1999 är det förbjudet att köpa sexuella tjänster. Kommunfullmäktige antog med anledning av det ett socialt program för att minska prostitution (KF 2001-09-17). Socialtjänstnämnden fick den 1 mars 2004 i uppdrag av kommunfullmäktige att revidera programmet. Ett förslag till program har utarbetats som vänder sig till stadens alla nämnder och bolag. Sexköpslagen har karaktären av en symbollag. Syftet med programmet är att stödja den svenska lagstiftningen och visa på områden där staden kan bidra till minskad efterfrågan på sexuella tjänster och ökad jämställdhet mellan kvinnor och män.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben för utredning och projekt vid socialtjänstnämnden i samverkan med berörda verksamheter inom socialtjänstförvaltningen, stadens ungdomsmotagningar, representanter från stadsdelsförvaltningarnas missbrukarvård samt utbildningsförvaltningen.

Bakgrund

Stadens nuvarande sociala program för att minska prostitution antogs av kommunfullmäktige den 17 september 2001. Den 1 mars 2004 gav kommunfullmäktige socialtjänstnämnden i uppdrag att revidera programmet då både lagstiftning och omvärld hade förändrats sedan programmet antogs. Vid socialtjänstnämndens sammanträde den 28 januari 2005 beslutades att återremittera ärendet till socialtjänstförvaltningen med kompletterande anvisningar om att förslaget till program ska rikta sig till stadens alla nämnder och bolag och ange mål och redskap för att nå målen.

Socialtjänstförvaltningens synpunkter

Omfattning

Ett förslag till reviderat program har utarbetats, som riktar sig till stadens alla nämnder och bolag. Programmet innefattar frågor som berör staden som arbetsgivare, förebyggande arbete, vård- och behandlingsinsatser samt frågor kring människohandel för sexuella ändamål.

De nämnder och bolag som främst förväntas vidta åtgärder enligt programmet är stadsdelsnämnderna, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden samt stadens bostadsbolag.

Syfte/Ambition

Syftet med programmet är att lyfta fram områden där staden kan understödja den svenska lagstiftningen och bidra till en minskad efterfrågan på sexuella tjänster och ökad jämställdhet mellan kvinnor och män.

Ambitionen i programmet är att hitta en rimlig nivå på stadens åtaganden och att prioritera satsningar som kan ge resultat. Prostitution är en komplex samhällsföreelse som ytterst handlar om respekt för mänskliga rättigheter och jämställdhet. Ett arbete för att minska prostitution måste därför utföras på flera olika områden och på olika nivåer. Sociala hjälpinsatser behövs till enskilda individer samtidigt som staden som helhet ska arbeta för jämställdhet mellan män och kvinnor.

Genomförande

Programmet är uppdelat i fem delar. Varje del inleds med åtgärder som omnämnda nämnder och bolag förväntas genomföra:

1. Stockholm i ett helhetsperspektiv
Avsnittet berör bland annat staden som arbetsgivare och ansvaret för upplåtandet av stadens offentliga miljö för olika ändamål.

2. Förebyggande arbete.
Under avsnittet tas frågor upp kring förebyggande arbete i skolan och betydelsen av stadens ungdomsmottagningars arbete. En informationskampanj riktad till vuxna för att öka kunskapen och förståelsen för lagstiftningen föreslås.
3. Uppsökande arbete
Förekomsten av olika prostitutionsarenor berörs bland annat under avsnittet och vad berörda nämnder och bostadsbolag förväntas göra när de får kännedom om prostitution.
4. Vård och behandling
Avsnittet är indelat i *upptäckt* samt *stöd och behandling*. Det krävs vissa grundläggande kunskaper hos personalen inom främst socialtjänsten för att upptäcka och bemöta kvinnor och män i prostitution. Prostitution (både att sälja och att köpa) är en skambelagd handling som kräver ett lyhört bemötande för att upptäckas. Hjälp för att ta sig ur prostitution måste utformas tillsammans med den hjälpsökande och är oftast en lång process.
5. Människohandel för sexuella ändamål
Utgångspunkten för avsnittet är den samverkansplan som Stockholms stad har varit med och utformat tillsammans med andra berörda myndigheter inom området, som polisen, Migrationsverket och åklagarmyndigheten.

Kostnadsanalys

Flertalet av de föreslagna insatserna i programmet bedöms ingå i redan befintliga verksamheters ansvarsområden. För att nå målet att minska efterfrågan av sexuella tjänster måste vuxnas attityder och förhållningssätt förändras. Kunskapen om och förståelsen för lagstiftningen måste öka. Socialtjänstnämnden föreslås ansvara för att inom ramen för samarbetet kring kvinnofridsfrågor, utforma en kampanj riktad till vuxna invånare i staden för att sprida kunskaper om lagstiftningens innebörd. För genomförandet av en sådan kampanj kommer det att krävas särskilda resurser.

Införandet av programmet

Socialtjänstnämnden ansvarar för att initialt genomföra seminarier om programmets innehåll och intentioner för personal inom berörda nämnder och bolag.

Uppföljning av programmet

Uppföljning av programmet består av två delar:

1. Uppföljning av åtgärder som inleder respektive avsnitt under ”genomförande av programmet” och avser de nämnder och bolag som omnämns i texten.

Uppföljningen ska ske årligen inom ramen för *stadens integrerade system för ledning och uppföljning av stadens ekonomi och verksamhet* (ILS). Detta innebär att planerade insatser eller åtgärder tas upp i verksamhetsplanen för att sedan följas upp i verksamhetsberättelsen.

Åtaganden med syfte att förebygga prostitution bör samordnas och integreras med övriga förebyggande insatser, vars avsikt är att främja folkhälsan i staden.

Socialtjänstnämndens prostitutionsenhet ska i möjligaste mån bistå med specialistkompetens till stadsdelsnämnderna i deras utvecklingsarbete.

2. Revidering och uppföljning av programmet och de övergripande målen.
Socialtjänstnämnden ansvarar för att programmet följs upp i övergripande bemärkelse vart fjärde år.